

Teknoloji Alanı

Mars 13, 2026

İran'daki Güncel Savaşta Yapay Zekâ Kullanımı: Teknik Analiz Raporu

1. Giriş

Son yıllarda yapay zekâ (Artificial Intelligence – AI) teknolojilerinin askeri sistemlere entegrasyonu, modern savaşın doğasını köklü biçimde değiştirmiştir. Özellikle 2026 yılında İran merkezli çatışmalar, yapay zekânın operasyonel savaş ortamında yoğun biçimde kullanıldığı ilk büyük ölçekli örneklerden biri olarak değerlendirilmektedir. AI tabanlı analiz sistemleri, hedef belirleme algoritmaları ve otonom drone teknolojileri savaşın hızını, doğruluğunu ve karar alma süreçlerini önemli ölçüde dönüştürmüştür.

Bu çatışmalarda yapay zekâ, sadece istihbarat analizinde değil aynı zamanda gerçek zamanlı hedef seçimi, operasyon planlaması ve siber savaş faaliyetlerinde de kullanılmaktadır. Yapay zekâ sistemleri, uydu görüntüleri, sensör verileri ve istihbarat raporları gibi büyük veri kaynaklarını analiz ederek askeri karar süreçlerini hızlandırmaktadır.

Sonuç olarak İran'daki savaş, geleneksel askeri operasyonların dijital ve algoritmik sistemlerle birleştiği yeni bir savaş paradigmasının ortaya çıktığını göstermektedir.

2. Teknik Özellikler

2.1 Yapay Zekâ Tabanlı Hedefleme Sistemleri

Modern askeri AI sistemleri, çok büyük veri setlerini analiz ederek hedefleri önceliklendiren ve saldırı planlarını optimize eden algoritmalar kullanmaktadır. Bu sistemler:

- Uydu görüntü analizi
- Sinyal istihbaratı (SIGINT)
- Elektronik savaş verileri
- Açık kaynak istihbaratı (OSINT)

gibi çok sayıda veri kaynağını aynı anda işleyebilir. Bu sayede hedef belirleme süresi günlerden dakikalara kadar düşürülebilmektedir.

2.2 Otonom ve Yarı Otonom Drone Sistemleri

İran savaşında insansız hava araçları (UAV) ve otonom drone sistemleri kritik rol oynamaktadır. AI algoritmaları, bu drone'ların hedef tanıma, navigasyon ve saldırı kararlarında kullanılmaktadır.

Örneğin İran tarafından geliştirilen **Hadid-110** saldırı drone'u yaklaşık **510 km/s hız** ve **30 kg savaş başlığı** kapasitesiyle radar sistemleri ve komuta merkezleri gibi stratejik hedeflere karşı kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

2.3 Karar Destek ve Komuta Sistemleri

ABD ve müttefiklerinin kullandığı AI destekli sistemler, askeri komuta zincirinde karar destek mekanizması olarak görev yapmaktadır. Bu sistemler:

- potansiyel hedefleri otomatik olarak belirler,
- tehdit seviyelerini analiz eder,
- uygun silah sistemlerini önerir.

Bu tür sistemler savaşın "kill chain" olarak bilinen hedef tespitinden saldırı gerçekleştirmeye kadar olan sürecini ciddi biçimde hızlandırmaktadır.

2.4 Siber ve Bilgi Savaşı

Yapay zekâ aynı zamanda siber operasyonlarda da kullanılmaktadır. AI tabanlı araçlar, güvenlik açıklarını otomatik olarak tarayarak finansal sistemler veya iletişim altyapıları üzerinde siber saldırılar gerçekleştirebilmektedir.

Buna ek olarak, yapay zekâ tarafından üretilen sahte görüntüler ve propaganda içerikleri bilgi savaşının önemli bir parçası haline gelmiştir.

3. Pazar Analizi

3.1 Küresel Askeri AI Pazarı

Yapay zekâ tabanlı askeri teknolojilerin küresel pazarı hızla büyümektedir. Özellikle aşağıdaki alanlar savunma sektöründe ön plana çıkmaktadır:

- Otonom silah sistemleri
- Yapay zekâ destekli istihbarat analizi
- Drone ve robotik savaş sistemleri
- Siber güvenlik ve elektronik savaş

Bu teknolojiler, savunma bütçelerinde giderek daha büyük pay almaktadır.

3.2 Teknolojik Rekabet

İran çatışması, askeri AI teknolojilerinde uluslararası rekabeti hızlandırmıştır.

- ABD ve İsrail, gelişmiş veri analizi ve hedefleme algoritmalarında önemli teknolojik üstünlüğe sahiptir.
- İran ise sınırlı kaynaklara rağmen **asimetrik savaş stratejileri**, drone teknolojisi ve siber operasyonlar yoluyla rekabet etmeye çalışmaktadır.

3.3 Savunma Sanayii ve Teknoloji Şirketleri

AI tabanlı askeri sistemlerin geliştirilmesinde devlet kurumlarının yanı sıra özel teknoloji şirketleri de önemli rol oynamaktadır.

Örneğin bazı raporlar, ABD savunma operasyonlarında yapay zekâ sistemlerinin hedef analizi ve veri işleme süreçlerinde aktif olarak kullanıldığını göstermektedir.

Bu durum savunma sanayii ile teknoloji sektörü arasındaki iş birliğini giderek artırmaktadır.

4. Sonuç

İran'daki güncel savaş, yapay zekânın modern askeri operasyonlarda merkezi bir rol üstlendiğini açık biçimde göstermektedir. AI sistemleri, hedef belirleme süreçlerini hızlandırmakta, insansız sistemlerin etkinliğini artırmakta ve siber savaş alanını genişletmektedir.

Ancak bu teknolojilerin kullanımı ciddi etik ve hukuki tartışmaları da beraberinde getirmektedir. Otonom silah sistemlerinin sivil ve askeri hedefleri ayırt etme kapasitesi, uluslararası insancıl hukuk açısından kritik bir konu olmaya devam etmektedir.

Sonuç olarak yapay zekâ, savaşın hızını ve ölçeğini önemli ölçüde artırırken aynı zamanda küresel güvenlik mimarisinde yeni riskler ortaya çıkarmaktadır. Gelecekte askeri AI sistemlerinin kullanımına ilişkin uluslararası düzenlemelerin geliştirilmesi, bu teknolojilerin kontrolsüz yayılmasının önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.